

CO POWINIEN UMIEĆ 3-LATEK

(profil rozwojowy dziecka 3-letniego)

na podstawie książki *Diagnoza i wspomaganie rozwoju psychoruchowego dziecka w wieku przedszkolnym* K. Skarbak, I. Wrońskiej

UMIĘTNOŚCI W ZAKRESIE MOTORYKI DUŻEJ

- sprawnie chodzi i biega po równej powierzchni
- potrafi przejść od siadu do stania i z powrotem całkowicie bez użycia rąk
- pewnie trzyma przedmioty w czasie chodzenia (ręce nie są potrzebne do stabilizacji ciała)
- stoi 2-3 sekundy na jednej nodze (dotyczy zarówno prawej jak i lewej nogi)
- rzuca, kopie i próbuje łąpać piłkę (chwyt polega na przyciśnięciu jej do piersi, gdy piłka upadnie na wyciągnięte ręce)
- nauczy się jeździć na trójkołowym rowerku i hulajnodze, gdy stworzy mu się możliwość ćwiczenia
- potrafi wspinać się na niskie przyrządy do zabawy, np. małą drabinę
- potrafi przeskoczyć obunóż sznur rozciągnięty na ziemi (trzeba pokazać jak to się robi)
- wchodzi i schodzi po schodach krokiem dostawnym trzymając się poręczy

UMIĘTNOŚCI W ZAKRESIE MOTORYKI MAŁEJ

- buduje wieżę z ośmiu elementów
- umie odwzorować konstrukcje przestrzenne i płaskie (np. mostek, pociąg, ścianę)
- potrafi się rozebrać i założyć niektóre części garderoby (majtki, luźne spodnie, kaptcie)
- posługuje się łyżką, widelcem oraz kubkiem
- samodzielnie wykonuje podstawowe czynności higieniczne (korzysta z toalety, myje twarz i ręce i wyciera ręcznikiem)

- nawleka korale na gumową linę
- rysuje postać człowieka w formie głowonogów (z głowy "wyrastają" nogi)
- lepi z plasteliny obwarzanek lub rogalik, jeśli pokaże mu się, jak to zrobić

UMIĘTNOŚCI W ZAKRESIE PERCEPCJI WZROKOWEJ

- potrafi wskazywać element na ilustracji po obejrzeniu oddzielnego obrazka z tym elementem
- potrafi składać obrazki z części (2-3 elementy)
- potrafi układać figury i obrazki w konturach (dopasowuje kształt do otworu)
- potrafi pogrupować takie same przedmioty wg. koloru
- potrafi skonstruować proste układy przestrzenne wg. wzoru (np. mostek, ścianę)
- potrafi narysować koło i krzyżyk wg. wzoru
- potrafi zapamiętać przedmiot na obrazku i wskazać go po chwili wśród innych

UMIĘTNOŚCI W ZAKRESIE ORIENTACJI W SCHEMACIE CIAŁA I KIERUNKACH W PRZESTRZENI

- wskazuje i nazywa poszczególne części ciała
- rozumie wyrażenia: przód-tył, do góry-na dół, w bok
- różnicuje odległość: daleko-blisko, wysoko-nisko
- rozumie znaczenie przyimków odnoszących się do położenia przedmiotów w przestrzeni i stosuje je w praktycznym działaniu: w, do, na, pod

UMIĘTNOŚCI W ZAKRESIE PERCEPCJI SŁUCHOWEJ

- rozpoznaje głosy i dźwięki wydawane przez różne zwierzęta, instrumenty i niektóre pojazdy

- rozpoznaje odgłosy dochodzące z otoczenia (np. kroki na schodach, szum pralki, telefon, itp.)
- potrafi pokazać, skąd dochodzi głos
- powtarza ze słuchu ciąg 3-4 liczb i krótkie zdanie
- dopowiada rymowane wyrazy w trakcie uczenia się znanego wiersza
- różnicuje wyrazy z głoskami opozycyjnymi, np. półka-bułka, teczka-beczka

UMIĘTNOŚCI W ZAKRESIE MOWY

- posługuje się zdaniami złożonymi z kilku słów
- wypowiada poprawnie wszystkie głoski oraz większość spółgłosek; głoski *s, z, c, dz, c* wypowiada jeszcze jako *ś, ź, ć, dź*; głoska *r* zastępowana jest przez *l*
- często wypowiada się niegramatycznie, upraszcza wyrazy, przestawia kolejność głosek
- szybko przyswaja słownictwo dotyczące przedmiotów z najbliższego środowiska, codziennych czynności, ze świata roślin, zwierząt, pojazdów
- nazywa osoby, przedmioty, zwierzęta, pojazdy na obrazkach
- opowiadająca, co widzi na obrazkach czasami posługuje się czasownikami

UMIĘTNOŚCI MATEMATYCZNE

Klasyfikowanie

- najczęściej wyodrębnia przedmioty, kierując się kryterium emocjonalnym (lubię-nie lubię, moje-nie moje)
- próbuje łączyć po dwa przedmioty tego samego rodzaju (takie same)
- wyłącza ze zbioru przedmiotów ten niepasujący
- niektóre trzylatki próbują łączyć po dwa obiekty ze względu na ich jednoczesne występowanie w codziennych sytuacjach, np. czapka i szalik, talerzyk i kubek

- próbuje segregować ze względu na jedną cechę, np. wielkość (tu duże, tu małe), kolor (tu zielone, tu czerwone), jeżeli mu się zademonstruje, co ma robić

Liczenie

- rozumie, że aby policzyć należy rytmicznie wskazywać i wypowiadać konkretne słowa, ale ma problem z jednoczesnym wskazywaniem i wypowiadaniem liczebników
- często pomija liczone przedmioty lub liczy je podwójnie
- zwykle wypowiada poprawnie dwa, trzy liczebniki (które zna), a potem wylicza je w sposób przypadkowy
- liczebniki nie mają dla dziecka znaczenia określającego kolejność lub ilość

Dodawanie i odejmowanie

- orientuje się, że po dodaniu jest dużo, a po zabraniu mało
- ocenia liczebność "na oko"

UMIEJĘTNOŚCI W SFERZE EMOCJONALNO-SPOŁECZNEJ

- **W zakresie samoobsługi:** sygnalizuje potrzeby fizjologiczne; potrafi samo lub z niewielką pomocą skorzystać z toalety; samodzielnie je, potrafi pić płyn przez słomkę; potrafi odkręcić i zakręcić kran; wyciera ręce; potrafi się rozebrać i założyć niektóre części garderoby, np. buty, luźne spodnie
- unika drobnych niebezpieczeństw, np. wie, że może się poparzyć
- samo wynajduje sobie zabawę (ale nie potrafi długo bawić się samo)
- stopniowo przyswaja reguły pozwalające funkcjonować w grupie
- zaczyna rozumieć zasady społeczne oraz przyswajając słownictwo nazywające emocje
- zaczyna przeżywać mało znane do tej pory emocje, np. wstydu, poczucia winy, zakłopotania i zazdrości
- potrafi wykonać pojedyncze polecenia, np. *podaj misia*